

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3263/2022. (VI. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdése valamint 157. § (4) bekezdése és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.735/2020/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bálint Tünde ügyvéd) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján – kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdése, valamint 157. § (4) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmánybíróságtól az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmére hivatkozással.
- [2] Az indítványozó kérte továbbá az Alkotmánybíróságtól – az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában – a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.735/2020/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján a Miskolci Törvényszék 14.K.700.336/2020/4. számú ítéletére kiterjedő hatállyal, mivel véleménye szerint azok ellentétesek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikkének (1) bekezdésével.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadvány és a bíróságok által hozott határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [4] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban az indítványozó természetes személy felperesként vett részt.
- [5] Az indítványozó 2017. május 15-én „B” kategóriás járművezetői elméleti vizsgára jelentkezett magyarországi lakcímet megadva, mely cím 2018. február 24. napjától kezdődően nem szerepelt a lakcímnnyilvántartásban. A jelentkezési lap nyilatkozat részének 6. kérdésére „Vezetői engedélyemet hatóság visszavonta”, nemleges választ adott. Az indítványozó részére sikeres elméleti és gyakorlati vizsgákat követően vezetői engedélyt adtak ki.
- [6] A Belügyminisztérium ezt követően kereste meg a Heves Megyei Kormányhivatalt az indítványozó járművezetői vizsgájának érvénytelenítése céljából arra hivatkozva, hogy számára az engedély nem jogszerűen került kiadásra, ugyanis vezetői engedélyét Németországban korábban több alkalommal is visszavonták ittás vezetés miatt.
- [7] Belügyminisztériumi megkeresést követően az elsőfokú hatóság az indítványozóval szemben hivatalból eljárást indított, melynek eredményeként a H-KF/JV/NS/A/18/1/2018. számú határozatával felperes „B” kategóriás járművezetői vizsgáját érvénytelenítette a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet (a továbbiakban: GKM r.) 15. § (6) bekezdése, valamint a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 16. § (1) bekezdésére hivatkozással. Az elsőfokú határozatot a jelentkezési lapon megadott magyarországi címre küldték el, a küldemény azonban „címezett ismeretlen” postai jelzéssel érkezett vissza az elsőfokú hatósághoz. Ezt követően a hatóság hirdetményi közléssel nem kísérelte meg kézbesíteni a határozatot.
- [8] Az indítványozó – miután más úton tudomást szerzett az elsőfokú határozatról – jogi képviselője útján fellebbezéssel élt az elsőfokú határozat ellen. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró alperes a 2020. január 21. napján kelt HE/HAT/56-7/2020. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú hatóság kifejtette, hogy a nem megfelelő közlés nem tekinthető az ügy érdemére kiható eljárási hibának, mert az indítványozó a határozat létezéséről tudomást szerzett, jogorvoslati jogát gyakorolhatta.

- [9] Az alperesi határozattal szemben az indítványozó keresetet terjesztett elő, melyet az első fokon eljáró Miskolci Törvényszék 14.K.700.336/2020/4. számú, 2020. június 16-án kelt jogerős ítéletével elutasított.
- [10] A Törvényszék az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a közigazgatási iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az indítványozó felperes tudomást szerzett az elsőfokú határozatról, hiszen az ellen fellebbezést is előterjesztett. Az alperes az elsőfokú határozat kézbesítésének szabálytalansága miatt a fellebbezést befogadta, azt érdemben elbírálta és lehetőséget biztosított az indítványozónak arra, hogy az ügy irataiba is betekintsen. A Törvényszék álláspontja szerint ilyen körülmények mellett – függetlenül attól, hogy az elsőfokú határozat kézbesítésére felperes részére nem szabályszerű módon került sor – az indítványozót tényleges jogsérelem nem érte, így ez nem eredményezheti a határozatok hatályon kívül helyezését.
- [11] Az ügy érdemét illetően az elsőfokú bíróság hivatkozott arra, hogy a német bíróságok – a Koblenz Amtsgericht döntésével 2012. szeptember 11. napján, illetőleg a Mayen Amtsgericht 2016. május 23. napján kelt döntésével – elrendelték az indítványozó vezetői jogosultságának visszavonását, amit az indítványozó nem cáfolt. A Törvényszék továbbá tévesnek tartotta az indítványozó arra vonatkozó álláspontját, hogy helyes választ adott, amikor a jogosítványának bevonására vonatkozó, a jogosítvány megszerzése érdekében kitöltendő nyilatkozatban 6. sorszámú szereplő kérdésre nemmel válaszolt, mivel e kérdés egyértelműen arra irányult, hogy valamely hatóság visszavonta-e a vezetői engedélyét. E kérdésében ugyanis nem azon van a hangsúly, hogy ki, mely hatóság rendelkezett a vezetői engedély visszavonásáról, hanem azon, hogy a vezetői engedély visszavonására sor került-e. 2017. május 19. napján, a jelentkezési lap kitöltésekor az indítványozó tisztában volt azzal, hogy német, illetőleg utóbb lengyel vezetői engedélye is visszavonásra került. Ennek ellenére a jelentkezési lapon valótlan tartalmú nyilatkozatot tett, mely alkalmas volt a hatóság megtévesztésére. A bírósági indokolás szerint a GKM r. 15. § (6) bekezdése alapján egyetlen valótlan adatközlés lehetőséget teremt a hatóság részére a feltételek fennállta esetén a vizsga érvénytelenítésére, mely a nyilatkozat 6. pontjában foglalt kérdésre adott „nem” válasszal megvalósult.
- [12] A Miskolci Törvényszék ítéletével szemben – a Kp. 117. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül – az indítványozó a Kp. 118. § (1) bekezdés *ad*) pontjára hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.
- [13] Az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy az eljáró bíróság ítélete sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (2) bekezdését, a 82. § (1) bekezdését, a 85. §-át, valamint nem áll összhangban az EBH2003. 99. számú döntés (a továbbiakban: EBH) elvi megállapításaival. Kiemelte, hogy a szabályszerű kézbesítés garanciális szabály, melynek hiányában a határozat joghatás kiváltására nem alkalmas, ezért azt az eljáró bíróságnak az Ákr. 123. § (1) bekezdése alapján meg kellett volna semmisítenie. Álláspontja szerint tévesen állapította meg a bíróság, hogy a hatóságot megtévesztette, így a vezetői engedélye visszavonása jogszerűtlen.
- [14] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.735/2020/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta arra hivatkozva, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés *ad*) pontja az ügyben nem volt alkalmazható.
- [15] A Kúria a végzésének indokolásában rámutatott, hogy az indítványozó a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés *ad*) pontjára alapítva kérte, arra hivatkozással, hogy a befogadás az indítványozó, mint felperes alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme miatt indokolt. A Kúria ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy a befogadási eljárásban az indítványozó által megjelölt befogadási ok nem alkalmazható, figyelemmel a jogerős ítélet meghozatalának 2020. július 1-je előtti időpontjára. A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat a befogadási eljárásban alkalmazandó Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt befogadási okok alapján, és megállapította, hogy a jogerős ítéletben nincs olyan jogszabálysértés, vagy olyan gyakorlat, amely a jogegységet veszélyeztetné.
- [16] A Kúria az indokolásban utalt arra, hogy az indítványozó által hivatkozott EBH elvi megállapítása szerint csak a szabályszerűen közölt döntés válthat ki joghatást. A Kúria rögzítette, hogy a perbeli ügyben azonban nem képezte vita tárgyát, hogy a határozat kézbesítése nem volt szabályszerű, de mivel az eljáró hatóság a határozat létéről tudomást szerző felperes részére biztosította az iratokba való betekintést, és mivel az alperes az elsőfokú határozattal szemben előterjesztett felperesi fellebbezést érdemben elbírálta, az indítványozó által hivatkozott jogszabályok és az indítványozó tisztességes hatósági ügyintézéshez való alapjoga nem sérült.
- [17] A Kúria rámutatott, hogy az ügy érdemében hozott döntés tekintetében sem észlelt az ügy érdemére kiható jogszabálysértést.
- [18] A Kúria végzésének indokolása szerint a felülvizsgálat tárgyát képező jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére vonatkozóan az ügyben nem merült fel adat. A Kúria a felülvizsgálati kérelem vizsgálata alapján nem látta indokoltnak az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezését

sem. A Kúria rámutatott, hogy az indítványozó által hivatkozott kúriai döntések nem a perbeli jogkérdéssel azonos kérdésben foglaltak állást. Mindezek alapján a Kúria Kfv.II.37.735/2020/2. számú – a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozott végzésével – 2020. október 6. napján a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.

- [19] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján az alkotmányjogi panaszát, amelyet a főtitkár hiánypótlási felhívása alapján határidőben kiegészített, és egységes szerkezetbe foglalt.
- [20] Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése, míg az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény és XXVIII. cikkének (1) bekezdése, továbbá logikai alátámasztásul a XXIV. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozott.
- [21] Az indítványozó álláspontja szerint a Heves Megyei Kormányhivatal alperes a közigazgatási hatósági eljárásban, a Miskolci Törvényszék mint közigazgatási ügyekben bírósági felülvizsgálatot végző bíróság az elsőfokú bírósági eljárásban, illetve a Kúria a bírósági felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú közigazgatási határozat kézbesítésének hiányát nem minősítette súlyos eljárási szabálysértésnek, így ezzel lényegesen megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát az alábbiak szerint.
- [22] Az indítványozó hivatkozott Ákr. 2. § (2) bekezdése a) pontjára, amelynek értelmében a hatóság a hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően jár el. Az Ákr. 82. § (1) rendelkezése szerint a döntések véglegessége a közléssel áll be. Az indítványozó az Ákr. 85. § rendelkezései közül kiemelte, hogy a hatóság döntését az ügyféllel írásban, hivatalos iratként közli.
- [23] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárásokban a hatósági döntések (határozatok és végzések) közlésének kiemelten fontos jelentősége van, hiszen csak az a döntés válthat ki joghatást, amit az érintettel szabályszerűen közöltek, és a hivatalos közlés által az ügyfél számára ismertté vált (EBH2003. 99).
- [24] Az a bírósági érvelés, mely szerint nem érte a felperest jogsérelem, mivel lehetőséget kapott az iratbetekintésre és a fellebbezésre, megalapozatlan. A felperesnek nem volt más választása, mint benyújtani egy fellebbezést, hiszen az elsőfokú hatóság nem közölte határozata alapján egy másik hatóság visszavonta a vezetői engedélyét, ami a vezetői engedély nyilvántartásba is bejegyzésre került. Az, hogy a hatóság ezt befogadta és elbírálta a fellebbezést, még nem orvosolta azt a súlyos jogszabálysértést, hogy a döntést a mai napig nem közölték az ügyféllel.
- [25] Az indítványozó álláspontja szerint szabályszerű kézbesítés nélkül a határozat joghatás kiváltására alkalmatlan; a kézbesítés (kézbesítési fikció) megállapítása során nem a tudomásszerzés a lényeg, hanem az, hogy a kézbesítést a törvényben szabályozott módon megkísérelték-e. Véleménye szerint a fellebbezési eljárás sem indulhatott volna meg egy jogilag semmis határozat esetében, a jogorvoslati eljárások lefolytatása pedig nem orvosolta azt a jogszabálysértést, hogy a döntés szabályszerű kézbesítése elmaradt. A másodfokú hatóság és a bíróságok döntései ezért megsértették a tisztességes hatósági és bíróság eljáráshoz fűződő alapjogát.
- [26] Az indítványozó szerint a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt, a közigazgatási ügyekben hozott bírósági ítéletek kúriai felülvizsgálatának lehetőségét szűkítő (a gyakorlatban az ügyek többségében kizáró) rendelkezés, illetve a Kp. 157. § (4) bekezdése, amely a 118. § (1) bekezdés ad) pontjában biztosított lehetőség alkalmazását zárja ki a 2020. július 1-e előtt meghozott bírói döntések esetében, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslatihoz való jogát.
- [27] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [28] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [29] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontjára [Abtv. 26. § (1) bekezdés] és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára [Abtv. 27. § (1) bekezdés] alapította.

- [30] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. § (1) bekezdésére hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [31] A Kúria Kfv.II.37.735/2020/2. számú végzését 2020. november 4-én kézbesítették az indítványozó jogi képviselőjének. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2020. december 14-én nyújtotta be elektronikus úton az első fokon eljáró bíróságra.
- [32] Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Kfv.II.37.735/2020/2. számú végzésével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [33] Az indítvány az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pontjának és a 27. § (1) bekezdés *b*) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [34] 3.2. Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett. A természetes személy indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására jogosult [Abtv. 51. § (1) bekezdése].
- [35] Az indítványozó jogosultnak tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben nyújtotta be az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetőleg 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszát.
- [36] 3.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet nyújthat be. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó, – mely természetes személy a peres eljárásban félként vett részt – tekintetében a Kp. 157. § (4) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést az eljáró bíróságok alkalmazták, így érintettnek minősül, mert az állított sérelmek az indítványozó egyedi ügyével kapcsolatosak, és a saját, az Alaptörvényben biztosított, vagy biztosítottak vélt jogaira vonatkoznak.
- [37] Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, *a*) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; *b*) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy *c*) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.
- [38] 3.4. Az Alkotmánybíróság az indítványoknak az Abtv. tárgyi hatályra vonatkozó rendelkezéseinek történő megfelelését vizsgálta.
- [39] Az Alkotmánybíróság e tekintetben elsőként az indítványnak a Kp. egyes rendelkezéseit sérelmező eleme befogadhatóságát vizsgálta. Az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kimondta: „Az Abtv. 26. §-ára alapított alkotmányjogi panasznak – az Abtv. 27. §-ában szabályozott alkotmányjogi panasszal ellentétben – nem kifejezett előfeltétele az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés.” {Lásd például: 3057/2015. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]}
- [40] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a] pont első fordulat].
- [41] E rendelkezésből az következik, hogy a bírói döntések közül csak a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező döntések ellen van helye az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasznak {lásd például: 3090/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [22]; 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [10]; 3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [6]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés Indokolás [18]; 3091/2020. (IV. 23.) AB végzés [42]}.
- [42] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében rögzített tárgyi hatályának megállapítása során elsődlegesen tehát az vizsgálendő, hogy a támadott bírói döntés (határozat) a bírósági eljárást befejező határozatnak tekinthető-e. Mivel az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét, ezért az Alkotmánybíróságnak esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-a tárgyi hatálya alá tartozás tárgyában történő döntés során a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást szabályozó törvény rendelkezéseit kell alapul venni.
- [43] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban is rámutatott, hogy a bírósági eljárásokra vonatkozó szabályokra figyelemmel a bírósági eljárást befejező végzésnek azok a végzések minősülnek, amelyeknek joghatásaként

- a bírósági eljárás (vagy annak valamely szakasza) befejeződik {3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]; 3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [7]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [44] A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt illetően az Alkotmánybíróság fenntartja állandó gyakorlatát, melynek értelmében a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, és alkotmányjogi panasszal támadható {lásd pl. 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [45] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó által támadott végzés a tárgyi hatály szempontjából megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott feltételnek.
- [46] 3.5. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése a) pontja és a 27. § (1) bekezdés a) pont első fordulata értelmében e rendelkezések alapján az alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogának sérelme.
- [47] Az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését az indítványozó csak kérelme alátámasztásaként jelölte meg, az e cikkekre való hivatkozást nem lehet önálló indítványi elemnek tekinteni.
- [48] 3.6. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései tekintetében megfelel.
- [49] Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz és megjelöli az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit, a sérelmezett bírói döntést továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő annak megsemmisítésére.
- [50] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése vonatkozásában megjelölte az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét is.
- [51] 4. Az Alkotmánybíróság tehát a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései tekintetében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényben előírt további feltételeinek való megfelelést.
- [52] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [53] 4.1. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban az indítványozó panaszának az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére hivatkozással a Kp. 118. § (1) bekezdése valamint 157. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett kérelmét vizsgálta.
- [54] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panasz indoklásában, e tekintetben azzal érvel, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt, a közigazgatási ügyekben hozott bírósági ítéletek kúriai felülvizsgálatának lehetőségét szűkítő, – sőt megítélése szerint a gyakorlatban az ügyek többségében kizáró – rendelkezés, továbbá a Kp. 157. § (4) bekezdése, amely a 118. § (1) bekezdés *ad*) pontjában biztosított lehetőség alkalmazását zárja ki a 2020. július 1-e előtt meghozott bírói döntések esetében, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát, mivel konkrét ügyében a Kúria a felülvizsgálati kérelmének a befogadását megtagadta.
- [55] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó tekintetében a Kp. 157. § (4) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést alkalmazták az eljáró bíróságok.
- [56] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a jogalkotó joga és felelőssége, hogy olyan jogorvoslati eljárásokat alakítson ki, és azokat azok céljának megfelelő módon szabályozza, amelyek az egyes jogsérelmek, jogsértések esetén a megfelelő jogvédelmet biztosítani tudják. Az indítványozó által benyújtott beadvány időpontjában létező jogorvoslatok összetett rendszert képeztek, és képeznek ma is.
- [57] Az első fokú közigazgatási határozattal szemben az indítványozó fellebbezést nyújtott be. Ennek eredménytelenségét követően a másodfokú közigazgatási határozat ellen a bírósághoz fordult keresettel. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek jogában áll jogorvoslattal élni az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntéssel szemben, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata meghatározza a jogorvoslati rendszerrel szemben támasztott követelményeket. Az Alkotmánybíróság a 14/2018. (IX. 27.) AB határozatban átfogóan áttekintette a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát, amely során utalt arra, hogy a jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó szabályozásokban határozza

- meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket, azok igénybevételének módját, az Alaptörvény azonban nem tartalmaz előírást azzal kapcsolatban hogyan épüljön fel a jogorvoslati rendszer {3097/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [58] Ezen túlmenően az Alaptörvény azzal kapcsolatban sem tartalmaz követelményt, hogy a jogorvoslati fórumrendszer hány fokon érvényesüljön, ily módon adott esetben a jogorvoslati fórumrendszer egyfokúsága is megfelel az Alaptörvény követelményeinek {lásd pl. 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]; 3097/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [59] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valójában a jogorvoslatihoz való jog állított sérelmén keresztül is a bíróság által alkalmazott, támadott jogszabályi rendelkezéseknek a bíróságoktól eltérő jogértelmezése miatt azoknak a megsemmisítését kérte.
- [60] Az alkotmányjogi panasz indokolása nem támasztotta alá a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét, és a panaszban megtalálható indokolás sem vetett fel azok tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [61] 4.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszának a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.735/2020/2. számú végzése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozással állított alaptörvény-ellenességének megállapítására és a megsemmisítésére vonatkozó elemét vizsgálta.
- [62] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria elsődlegesen a kézbesítési szabályok alaptörvény-ellenes értelmezésével megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [63] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az Abtv. 27. §-ára hivatkozással indítványozó a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseit vitatja, azaz az alkotmányjogi panasz indokolása a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntésektől eltérően értékelje.
- [64] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz indokolása ebben a vonatkozásban is az indítványozó számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti.
- [65] A bírósági határozatokkal kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}
- [66] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasz nem fogadható be, mert az egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróságok jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott határozatokban foglalt döntést magát (annak hátrányos voltát) tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében {vö. pl. 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [67] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [68] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a Kúria jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.

- [69] 5. A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [70] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, illetve amely a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolttá tenné.
- [71] Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (1) bekezdésében és a 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2022. május 17.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2098/2020.

